Maa- ja metsätalousvaliokunnan toimialalla vireillä olevat asiat EU:ssa (O 6 / 2023 vp)

Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo Itämeren vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksista

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
6.6.2023

MMM/LVO
Risto Lampinen

Tausta ja prosessi

- Kv. Merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellinen neuvo (silakka, kilohaili, itäinen turska ja punakampela) vuoden 2024 Itämeren kalastusmahdollisuuksista saatiin 31.5.2023.
- Itämeren alueellistamiselin BALTFISH kokoontuu 19-20.6.2023 Liettuan puheenjohdolla ja se käsittelee myös vuoden 2024 ICES-neuvoja.
- Varsinainen komission ehdotus Itämeren vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksista annetaan elo-syyskuun vaihteessa ja lopullisen päätöksen asiassa tekee kalastusneuvosto lokakuussa 2023
- Toimitusministeristö-tilanteesta johtuen valtioneuvosto ei lähetä tänä vuonna E-kirjettä ICES:n tieteellisen neuvon perusteella.
- Suomen lopullinen kanta muodostetaan E-kirjeen pohjalta, kun komissio on antanut asetusehdotuksensa.

Turskan ja Punakampelan TAC:t

- Itäisen turskakannan kohdennetun kalastuksen kielto jatkuisi
- Läntisen turskakannan TAC pienenisi 24 tonniin (489 tonnia 2023) vuosina 2024 ja 2025
- Punakampelan TAC 17 947 tonnia (11 313 tonnia 2023)

Silakka- ja kilohailikantojen TAC:t

ICES:n tieteellisen neuvon mukaan:

- Pohjanlahden silakan TAC tulisi olla 48 824 – 63 049 tonnia (v. 2023 TAC on 80 047 tonnia). Tämä tarkoittaa 39 – 21 prosentin vähennystä.
- Suomenlahden ja pääaltaan silakan TAC tulisi olla 41 706 – 52 459 tonnia (v. 2023 TAC on 70 822 tonnia). Kun määrästä vähennetään Venäjän osuus (9,5 %) ja Riianlahteen liittyvä vaellus tämä tarkoittaa 50 – 36 prosentin vähennystä.
- Riianlahden silakan TAC tulisi olla 27 696 – 41 370 tonnia (v. 2023 TAC on 45 643 tonnia). Kun määrästä vähennetään Pääaltaan liittyvä vaellus tämä tarkoittaa 35 – 5 prosentin vähennystä.
- Läntisen silakkakannan kalastus pysyisi kiellettynä
- Kilohailin TAC tulisi olla 191 075 – 247 704 tonnia (v. 2023 TAC on 224 114 tonnia). Kun määrästä vähennetään Venäjän osuus (10,08 %) tämä tarkoittaa 23 – 1 prosentin vähennystä.

Lohen TAC:t

- Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden TAC säätelyalueella neuvon mukaan kaupallisen ja vapaa-ajankalastuksen saalis saisi olla enintään 60 000 lohta ja kalastaa saisi vain Perämeren alueen rannikolla toukokuun alun ja elokuun lopun välisenä aikana
- Sekä kaupallinen että vapaa-ajankalastus tulisi kieltää Pääaltaalla, Saaristomerellä, Ahvenanmerellä, Selkämerellä ja Merenkurkussa.
- Uusi tiukentunut tieteellinen neuvo johtuu Ljungan joen lohikannan heikosta tilasta, taustalla kalataudit.
- Baltian maiden joissa ja Ljunganissa nollasaalissuositus
- Suomenlahden lohen TAC nykytasollaan 11 800 lohta, josta Venäjän osuuden ja muiden vähennysten jälkeen jäisi 9 455 lohta

Keskustelu EU17-jaostossa 5.6.2023

Pääaltaan ja Pohjanlahden lohi

- Lohenkalastuksen kieltämistä Ahvenanmerellä, Selkämerellä ja Merenkurkussa pidettiin sekä kaupallisen että vapaa-ajan kalastuksen kannalta suhteettomana, sillä Suomen saaliissa ei ole varmuudella havaittu Ljunganin lohia.
- Arvioiden mukaan kalastuksen kieltäminen tällä alueella vaikuttaisi lyhyellä aikavälillä vain vähäisessä määrin Ljunganin lohikantojen elpymiseen.
- Käytettävissä olevien tietojen perusteella näyttää siltä, että parhaiten Ljungan-joen lohikannan elpymistä tuettaisiin täsmärajoituksilla itse joessa ja sen edustan merialueella.
- Vaikutukset alueen kaupalliseen rannikkokalastukseen olisivat dramaattiset, sillä lohi on usein rannikkokalastuksen selkäranka.
- Vapaa-ajan kalastuksessa lohen uistelua ei harjoiteta Kokkolan yläpuolella, joten kielto lopettaisi uistelun niiltä alueilta, joilla sen merkitys on suurin.

Keskustelu EU17-jaostossa 5.6.2023

Silakkakannat ja kilohaili

- Ala piti tieteellisen neuvossa esitettyjä leikkauksia katastrofaalisina alan yritystoiminnan kannalta. Jo aiempina vuosina silakan ja kilohailin kalastuksessa on tehty merkittäviä leikkauksia.
- Pohjanlahden silakan osalta keskusteltiin siitä, että silakkayksilöiden kunto on parantunut viimeisten havaintojen perusteella merkittävästi, joten tilanne ei näytä viimeisimpien tietojen perusteella niin huolestuttavalta kuin viime vuonna. Mikäli kuntokertoimet paranevat tai pysyvät nykyisellä tasollaan, se vaikuttaa myönteisesti tieteelliseen arvioon tulevaisuudessa. Ala piti 39 % vähennystä ylimitoitettuna.

Maa- ja metsätalousministeriö